

Nr 250.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt; given Stockholms slott den 23 mars 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g

till

**förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941
(nr 251) om varuskatt.**

Härigenom förordnas, att i förordningen den 25 maj 1941 om varuskatt skall, närmast efter 3 §, införas en ny paragraf, betecknad 3 a §, av följande lydelse.

3 a §.

Kungl. Maj:t äger, då synnerliga skäl därtill äro, medgiva befrielse från eller återbäring av varuskatt.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 mars
1945.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, DOMÖ, GJÖRES, RUBBESTAD, OHLIN, DANIELSON, ANDRÉN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler fråga om *ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt* samt anför därvid följande.

Enligt förordningen om varuskatt skall för vara, som är upptagen i en vid förordningen fogad förteckning — därest varan tillverkas yrkesmässigt inom riket för avsalu eller för vidare bearbetning eller ock införes till riket — till staten erläggas särskild skatt (varuskatt). De i nämnda förteckning upptagna varorna utgöras av bl. a. choklad med tillsats av socker, konfityrer, vissa putsmedel och essenser samt toilettpreparat. I förordningen meddelas närmare bestämmelser i fråga om kontrollen över tillverkningen och importen av varor, för vilka varuskatt skall utgå, samt angående skattens inbetalande m. m. Någon bestämmelse, som möjliggör för skattskyldig att i fall, då en beskattning med hänsyn till omständigheterna skulle te sig obillig eller obefogad, erhålla befrielse från skyldighet att erlägga varuskatt eller att återfå redan erlagd sådan skatt, har icke upptagits i förordningen.

I en vid innevarande års riksdag i första kammaren framställd *interpellation* anförde interpellanten — under hänvisning till att visst namngivet företag i Stockholm, som bedreve tillverkning av halvfabrikat för konditoribranschen, förklarats skyldigt att retroaktivt erlägga varuskatt med cirka 86 000 kronor — att mot varuskatteförordningen kunde anmärkas, bland annat, att densamma icke inrymde någon möjlighet för Kungl. Maj:t att restituera eller efterskänka skatt, där sådant vore av särskilda omständigheter påkallat. I det ifrågavarande fallet hade de rättstillämpande myndigheterna därför icke ägt möjlighet att, såsom billigtvis bort ske, låta varuskatten — därest sådan överhuvud bort utgå — träda i tillämpning först från och med den dag då genom vederbörande myndighets beslut fastslagits, att skatteplikt föreläge för de produkter företaget tillverkade. I anslutning härtill framställde interpellanten till mig den frågan, huruvida jag ansåge att förordningen borde kompletteras och ändras i syfte att undanröja sådana olägenheter av dess tillämpning, som nyss angivits.

I anledning av interpellationen inhämtade jag yttrande i frågan från *kontrollstyrelsen*, som därvid anförde, att styrelsen i princip delade den av interpellanten uttalade meningen, att varuskatteförordningen lämpligen borde kompletteras i syfte att åt Kungl. Maj:t inrymma befogenhet att i vissa fall efterskänka varuskatt. En sådan befogenhet vore lämnad i 6 § förordningen om allmän omsättningsskatt, enligt vilken Kungl. Maj:t ägde, där synnerliga skäl därtill vore, medgiva befrielse från eller återbäring av allmän omsättningsskatt. Då kontrollstyrelsen funnit sig kunna ansluta sig till interpellantens ståndpunkt i nämnda hänseende, hade det närmast varit med tanke på den understundom mycket hårda verkan, som minimiskattebestämmelsen i 3 § 1 mom. varuskatteförordningen kommit att innebära för vissa smärre tillverkare, för vilka efterdebiteringen av minimiskatt för en förfluten tid rent av kunnat överstiga varuomsättningens värde och i varje fall ofta uppgått till efter deras förhållanden så stora belopp, att skattebeloppets utkrävande tett sig orimligt. Bestämmelsen skulle emellertid sannolikt även kunna finna tillämpning i andra fall.

I samband härmed må erinras om att jag i mitt svar å interpellationen — vilket avgavs den 14 i denna månad — uttalade att jag delade interpellantens uppfattning om önskvärdheten av den ifrågasatta kompletteringen av varuskatteförordningen och att jag även vore beredd att, i vad på mig ankomme, verka för ett snabbt genomförande därav.

*Departements-
chefen.*

Såsom framgår av mitt svar å den förut omnämnda interpellationen anser jag det önskvärt, att möjlighet beredes Kungl. Maj:t att, då synnerliga skäl därtill äro, medgiva befrielse från eller återbäring av varuskatt. Införandet av en dylik bestämmelse i varuskatteförordningen skulle innebära, att denna förordning i nu förevarande hänseende bringades i överensstämmelse med förordningen om allmän omsättningsskatt. I enlighet härmed tillstyrker jag, att i varuskatteförordningen införes ett stadgande av angivet innehåll. Detta stadgande torde lämpligen böra upptagas såsom en ny paragraf, benämnd 3 a §.

Beträffande frågan om de närmare förutsättningar, som böra gälla för tillämpning av det föreslagna stadgandet, torde viss ledning kunna hämtas från förarbetena till förordningen om allmän omsättningsskatt (se första särskilda utskottets vid 1940 års urtima riksdag utlåtande nr 10 s. 26 o. f.). I övrigt torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att från fall till fall bedöma huruvida »synnerliga skäl» skola anses vara för handen. Jag förutsätter emellertid, att med hänsyn till stadgandets karaktär detsamma erhåller en restriktiv tolkning. Jag förutsätter även att, därest Kungl. Maj:t i visst fall skulle anse återbäring av varuskatt böra medgivas, återbäringen skall kunna begränsas till skälig del av det erlagda skattebeloppet. Den omständigheten, att varuskatt erlagts redan innan den nu ifrågasatta ändringen i varuskatteförordningen trätt i kraft, synes icke i och för sig böra hindra, att en framställning om återbäring av skatten bifalles, därest förutsättningar härför eljest föreligga.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att ett i enlighet med det nu anförda upprättat förslag till *förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Bengt Ericsson.
